

KAPITTELSTOKJES

KINDERARBEID IN GEMERTSE FABRIEKEN IN 1911 EN 1914.

Door de zgn. Kinderwet-van-Houten (1874) werd het verboden kinderen jonger dan 12 jaar werk te laten verrichten. In 1911 worden ook de 12-jarigen daarvan uitgesloten. Dat men het in Gemert, zelfs bij de grootste werkgevers (weverij Raymakers en kuiperij Groeneweg), "nie z8 naaw" nam met die bepalingen moge blijken uit het hiernavolgende:

- 1) Uit het verslag van de inspectie van de arbeid van het 1e district over het jaar 1911 (pag. 12):

Arbeid van schoolgaande kinderen van 12 jr tussen schooltijd en vrije middagen werd op verschillende plaatsen waargenomen. Zoo in een garenhaspelarij te Gemert waar dergelijke meisjes de werkzaamheden reeds leerden om met het einde van den leergang op 1 april 1912 voor goed aan den slag te kunnen gaan. Zij ontvingen nog geen loon, maar wat ze deden kwam haren zusters ten goede; alleen wanneer er een haspel onbezet stond verdienden de meest bedrevenen reeds iets.

- 2) Uit een interview met Toon Grassens (opgenomen in de Heemkamer op 25-11-1981):

(Toon is de jongste zoon van de rietmaker/boekbinder Henricus Grassens, welke laatste in 1943 in Gemert overleed. Toon ging recht van de Lagere School naar de kuiperij van Groeneweg, en hij vertelde daarover het navolgende):

's avonds in de herberg "De Roode Leeuw" tegen hem gezegd heeft dat er nog nooit zo'n grote akte op het secretariaat geweest was. 5,7,8,9,11. verklaringen door een groot aantal Gemertenaren dat op 2 maart de zogenaamde Franse colonel, Hendrik van Moorsel, Antony Corstens, Reinier van der Putten, Willem Aalders, enige schepenen en borgemeesters vergaderd waren in de raadkamer op het kasteel en tevens de constitutie door enkele personen werd voorgelezen.

10. Josephus Kievits, J.H. van der Marck, A. van Bon, G.T. Snoeckx, Henricus Strijbosch, G. Verhofstadt schepenen; Judocus Manders, Hendrik van der Willigen borgemeesters; Antony Christiaan Melis en Jan van Gennip, kerkmeesters; Dirk Christiaan Melis armmeester P. Ecrevisse D.O.P. en pastoor verklaren dat zij op 5 maart 's morgens omtrent acht uur vergaderd hebben. Aldaar vernamen zij dat de "gemeentesomme" was opengebroken, dat er 1595 gulden en 15 stuivers gestolen waren, en dat er ene duit achtergelaten was. De Gemertse regenten hadden dit geld bewaard voor een eventuele contributie.

ONDER NADT EN BOVE NAT